

VOORGAAN EN VIEREN

Het programma van 'Voorgaan en vieren' omvat de volgende onderdelen:

- Liturgiek
- Homiletiek
- Vrijzinnig religieuze vieringen

Liturgiek

Docent: drs. H. (Henk) van den Berg

Jaar 2

4 dagdelen, 3 studiepunten

Doelstelling

Wij zien in onze maatschappij een afnemende betrokkenheid bij het kerkelijk leven en een toenemende behoefte aan persoonlijke en betekenisvolle rituelen. Het vak liturgiek biedt de mogelijkheid op dit verschijnsel te reflecteren. Daarnaast worden praktische vaardigheden aangereikt om rituelen vorm te geven, zowel binnen als buiten het verband van een geloofsgemeenschap.

Om in de praktijk te kunnen werken als voorganger in de liturgie of als ritueelbegeleider is het belangrijk dat je inzicht hebt in de drie dimensies van liturgie en ritueel: de structuur, de inhoud en de context.

Je leert meer over de opbouw van een liturgie, over de bijbelse achtergrond van de verschillende feesten en over de indeling van het kerkelijk jaar.

Je leert vaardigheden om zelf een liturgie samen te stellen: de keuze van tekst en liederen, het formuleren van uiteenlopende gebeden en het vinden van liturgische vormen die passen bij wat je met een viering beoogt.

Ook het ontwerpen van een vrij ritueel komt aan de orde, zodat je in staat bent mensen te begeleiden bij het ritueel vormgeven van bijzondere momenten in hun leven.

Als voorganger en ritueelbegeleider ben je je eigen instrument. Daarom staan we in elk college stil bij jouw eigen positie binnen dit veld.

Werkvormen in de colleges

- zingen
- werkplaats
- groepsgesprek
- logboek
- procesnota
- hoorcollege

Toetsing

Toetsing bestaat uit de beoordeling van het leerproces aan de hand van de ingeleverde procesnota's en de beoordeling van de kwaliteit van de eindopdracht.

Literatuur

Verplicht:

- Bert Dicou, Claartje Kruijff, Joost Röselaers (red.), *Ons leven vieren, Remonstranten en anderen over liturgie, met een ruime keus aan teksten en rituelen uit de praktijk*, Utrecht, 2019, ISBN 9789043530910, of ISBN e-book 9789043530927.

Aanbevolen:

- M. van Leeuwen, *Van feest naar feest. Over de christelijke feesten. Hun geschiedenis en betekenis*, Amsterdam, 2004.

- P. Oskamp en N. Schuman (red.), *De weg van de liturgie: tradities, achtergronden, praktijk*, 2 delen, 2^e druk, Zoetermeer, 1998.

Homiletiek

Docent: drs. H. (Henk) van den Berg

Jaar 3

4 dagdelen, 3 studiepunten

Doelstelling

De colleges begeleiden je stap voor stap bij het maken van een preek, zodat je aan het eind van deze reeks een concrete preek hebt die je tijdens een dienst kunt houden. Je leert meer over uiteenlopende visies op de preek, over verschillende preekstijlen en over de preek als vorm van communicatie.

Je krijgt inzicht in het verband tussen jouw eigen spiritualiteit, jouw eigen preekstijl en de aansluiting bij jouw hoorders.

Je verbetert jouw vaardigheden op het gebied van het schrijven van een preek die recht doet aan de tekst, aansluit bij wie jij bent en oog en oor heeft voor je publiek.

Werkvormen in de colleges

- schrijfoefeningen
- preekanalyse
- werkplaats
- groepsgesprek
- logboek
- procesnota
- hoorcollege

Toetsing

Toetsing bestaat uit de beoordeling van het leerproces aan de hand van de ingeleverde procesnota's en de beoordeling van de kwaliteit van de eindopdracht.

Literatuur

Verplicht:

- B. de Leede en C. Stark, *Ontvouwen. Protestantse prediking in de praktijk*, Zoetermeer, 2017.

Aanbevolen:

- P. Oskamp en R. Geel, *Concreet en beeldend preken*, Bussum, 1999.

Vrijzinnig religieuze vieringen

Docent: mevr. L. (Loes) van Laar

Jaar 2

2 dagdelen, 2 studiepunten

Dit onderdeel van 'Voorgaan en vieren' is nauw verbonden met de bijeenkomsten van Loes van Laar in de 'Werkplaats spiritualiteit en professionaliteit', zie onder 'Sociaal-pastorale wetenschappen in actie'.

De werkwijze wordt in de eerste bijeenkomst in jaar 2 nader besproken.